

GUIA DOCENT

290257 - COMLAB – Community Labs, l'art de conviure

Unitat responsable: 290 - ETSAV - Escola Tècnica Superior d'Arquitectura del Vallès

Unitat que imparteix: 735 - PA - Departament de Projectes Arquitectònics

Curs: 2022-1

Titulació: GRAU EN ESTUDIS D'ARQUITECTURA (Pla 2014). (Unitat docent Obligatòria)

Crèdits ECTS: 4 **Idiomes docència:** Castellà

Professorat

Responsable: INÉS DE RIVERA MARINEL.LO, ROSA RULL BERTRAN, NÚRIA SALVADÓ ARAGONÈS

Hores totals de dedicació de l'estudiantat a l'assignatura

Dedicació total de l'estudiantat al quadrimestre:

30 ECTS * 25 hores= 750 hores

Dedicació total de l'estudiantat a l'assignatura:

4 ECTS * 25 hores= 100 hores (13%)

Dedicació setmanal de l'estudiantat a l'assignatura:

4 ECTS = 6,6 hores setmana

Competències de la titulació a les quals contribueix l'assignatura:

Competències específiques:

EP9 Capacitat per exercir la crítica arquitectònica.

EP15 Coneixement adequat de les teories generals de la forma, la composició i els tipus arquitectònics.

EP18 Coneixement adequat dels mètodes d'estudi de les necessitats socials, la qualitat de vida, l'habitabilitat i els programes bàsics d'habitatge.

EP20 Coneixement adequat de les tradicions arquitectòniques, urbanístiques i paisatgístiques de la cultura occidental, així com dels seus fonaments tècnics, climàtics, econòmics, socials i ideològic.

EP22 Coneixement adequat de la relació entre els patrons culturals i les responsabilitats socials de l'arquitecte.

Metodologies docents

L'assignatura té com a objecte construir un nou sistema de referències arquitectòniques pel que fa a la tipologia d'habitatge col·lectiu, ordenades tenint en compte criteris establerts tant pels professors com pels alumnes; per la qual cosa proposa com a sistema de treball un *do it yourself* col·laboratiu.

Les classes seran presencials. Hi haurà 2 tipus de classes:

Es combinaran les classes teòriques (1-1,5h) on s'aportaran referències per part dels ponents -o bé a la classe mitjançant xerrades, o bé a les visites de les mateixes referències-, amb classes taller (2 h o 3 h) on es buscaran, es discutiran i es desenvoluparan els punts d'interès dels models aportats per poder establir els temes o categories de recerca.

Es preveuen les següents sessions teòriques de grup gran (20 hores):

- 3 sessions (3 hores) de classes teòriques, 6 ponents (1 hora/ponent + 3 hores debat);
- 2 sessions (4 hores) de visites teòriques, incloent debat;

- 3 sessions (1 hora) de classes 3 professors curs (1 hora/professora);

Es preveuen les següents sessions taller de grup petit (20 hores):

- 3 sessions (2 hores) de taller post-classe professors de curs;
- 3 sessions (3 hores) de taller;
- 1 sessió final (5 hores) de taller a final de curs.

Al llarg del curs:

- S'hauran de definir els temes o categories de recerca i formar grups per estudiar-los.
30 estudiants > 10 grups de 3 estudiants > 10-15 models per grup > 100-150 models per any.
- S'hauran d'establir uns criteris comuns per poder fer comparables els models: documentació gràfica (abast de la representació gràfica, sistema de dibuix, escala gràfica i altres), dades informatives (arquitecte, any, localització i altres) i imatges (copyright i altres).
- Es proposarà que un grup concret s'encarregui de l'edició
- S'haurà de dissenyar un sistema de recull obert que permeti anar ampliant la col·lecció -l'atles- cada any, de forma que sigui consultable a tota la comunitat.
- S'hauria d'aconseguir una col·lecció de 450 models en 3 anys, amb un sistema de consulta per filtres, com temes/ categories / indicadors.

Amb els formats de treball proposats es desenvolupen competències de recerca, de comunicació i de continguts mitjançant expressió oral i representació gràfica i escrita, dins d'un treball col·laboratiu.

Objectius d'aprenentatge de l'assignatura

Els objectius d'aprenentatge de la optativa seran:

- Que -preferiblement- els alumnes que han cursat TAP V i TAP VI completin el seu coneixement sobre la tipologia de l'habitatge col·lectiu;
- Que ho facin mitjançant la seva participació en aquesta optativa, que consistirà en recercar i organitzar per temes o categories, un recull de referents de projectes d'habitatge col·lectiu, representats de nou en format gràfic incloent anotacions, i comunicats de forma conjunta en un llibre-digital de format obert. Aquest document s'anirà elaborant i millorant al llarg dels 3 anys que s'oferirà l'optativa;
- Que els referents seran tant de projectes complets de referència contrastada, avalats i premiats del present i del passat; com també *fragments paradigma*, enfocaments de projectes, parts de projectes que esdevenen elements urbans o arquitectònics importants per la seva aportació com a formalitzacions concretes pel que fa a formes d'habitar contemporànies al seu temps.
- Que les referències que formin aquest recull estaran proposades per: els professors de l'assignatura, els propis alumnes, els conferenciants convidats -als quals es convidarà a regalar una referència-, així com a tots els professors de l'ETSAV als quals es convidarà a participar, amb l'objectiu que aquest recull representi la manera de pensar de la generació implicada.
- Que decidir quins seran els temes i/o categories que ajudin a ordenar el recull, també serà objectiu de l'assignatura.
- Que es convidarà també assessoria en edició i comunicació audiovisual.

Continguts

Cap al 2050, a Europa, s'espera que entre un 80%-90% de la població visqui a les ciutats en edificis d'habitatge col·lectiu; el 1950 aquesta població era únicament del 50%. Durant aquest temps el model d'edifici destinat a l'habitatge col·lectiu ha variat poc amb relació a lo molt que han variat altres aspectes de la nostra vida. La majoria dels edificis d'habitatges i entorns, que es construeixen ara de forma massiva arreu del món no responen als modes de pensar i viure del ciutadà contemporani, ni als avenços, ni a les pandèmies ni a altres possibles variables.

És un fet que és necessari repensar la tipologia de l'habitatge col·lectiu.

A l'ETSAV això és tema que es desenvolupa tant a TAP V com a TAP VI de forma pràctica, mitjançant el desenvolupament d'un projecte arquitectònic.

Aquesta optativa vol completar el coneixement sobre aquesta tipologia d'edificis mitjançant un exercici de recerca i recull crític de referències d'aquesta tipologia d'edificis. Però no qualsevol! Solament d'aquells edificis destinats a l'habitatge col·lectiu, del present i del passat, d'arquitectura *de firma* o d'arquitectura

popular, dels que puguem concretar la seva aportació a l'art de conviure; desenvolupant sistemes, espais, o materialitats que recullin o millorin o proposin certs i nous hàbits de viure en comunitat.

Es recalca l'interès de treballar en diferents temes de recerca i referències -culturals, tipològiques, programàtiques, sostenibles, de gènere, per minories, nous models de gestió (co-habitatge, habitatge cooperatiu i altres)- i d'altres que s'han de concretar durant el curs tenint en compte els interessos dels participants.

Es mantindrà una mirada inclusiva respecte al *tempo* de les referències: igual de vàlids seran els referents contemporanis que els referents històrics o culturals. També es mantindrà una mirada àmplia respecte al valor contrastat dels casos escollits: seran igual de vàlids projectes de reconegut prestigi disciplinar com les aportacions puntuals.

Sistema de qualificació

Es proposa un sistema de qualificació basat en una autoavaluació contrastada.

La qualificació final de cada estudiant serà la mitjana de 3 qualificacions parcials:

- autoavaluació (40%),
- avaluació dels altres membres del seu grup (30%),
- avaluació dels altres grups (30%)

Bibliografia

Es planteja la lectura obligada del llibre:

FERNANDA CANALES. Mi casa, tu ciudad. Privacidad en un mundo compartido

Puente Editores, 2021

ISBN: 9788412198164

Durant el curs es desenvoluparà una bibliografia ad hoc pels temes i categories escollides.